

Dosarul nr. 2ra-484/23
2-21115660-01-2ra-04042023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Jud: V. Gîrleanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud: A. Pahopol, R. Pulbere, A. Malîi)

Î N C H E I E R E

29 mai 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Dumitru Rudic,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Dumitru Rudic
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu
Procuratura Generală a Republicii Moldova privind constatarea încălcării dreptului la
judecarea în termen rezonabil a cauzei penale, încasarea prejudiciului material și
prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins apelul declarat de Dumitru Rudic împotriva hotărârii din 29 iunie 2022 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă :

La 03 iulie 2021, Dumitru Rudic, reprezentat de avocatul Ion Mazur și de către
reprezentantul legal Mariăta Rudic au depus cerere de chemare în judecată împotriva
Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura
Generală a Republicii Moldova privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în
termen rezonabil a cauzei penale, încasarea prejudiciului material și prejudiciului
moral.

În motivarea acțiunii au invocat că, prin sentința din 12 iulie 2021 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Buiucani, s-a încetat procesul penal privind învinuirea lui XXXX
XXXXX, învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele XX/1 din Cod
penal (în redacția legii din 24 martie 1961), art. XX/1 alin. (X) lit. X), X) și art. XX/1
alin. (X) lit. X), X), X) din Cod penal, în legătură cu faptul că a intervenit decesul
inculpatului. Acțiunea civilă a fost lăsată fără soluționare.

Astfel, conform sentinței din 12 iulie 2021, XXXX XXXX, exercitând funcția de
director al Gimnaziului-internat nr. 3, în baza ordinului de angajare al Directorului
General al Direcției Generale Educație, Tineret și Sport al Consiliului municipal
Chișinău nr. 61-A din 31 martie 2008, fiind astfel o persoană care exercită atribuțiile
unei autorități publice și în același timp fiind persoană care acționează cu titlu oficial,
dat fiind faptul că este investită cu drepturi și obligații în vederea exercitării atribuțiilor
în domeniul educației, încălcând prevederile de drept, iterate supra fiind obligat, în

virtutea funcției deținute să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să nu aplice și să nu admită aplicarea violenței fizice și psihice asupra elevilor, pe care îi are în ocrotire și instruire, contrar celor stipulate, a săvârșit fapte ilegale prelungite care au provocat unor persoane leziuni și suferințe fizice și psihice,

Au menționat că, XXXX XXXX, activând în calitate de director al instituției de învățământ Gimnaziul-internat nr.X din mun. Chișinău, deținând statutul de persoană care de facto, exercită atribuțiile unei autorități publice și în același timp fiind persoană care acționează cu titlu oficial, începând cu perioada anului 2011 până în anul 2012 inclusiv, având în ocrotire și instruire inclusiv pe elevul minor Dumitru Rudic, născut la XX XXXXX XXX, acționând intenționat, în pofida principiilor procesului de instruire și obligațiilor profesionale, urmărind scopul de a disciplina prin constrângere pe acesta, de a-și impune forțat respectul și de a-l supune silit obligației de a se conforma regulilor de comportament în școală, precum și pentru a-și demonstra supremația și a-l pedepsi pentru faptul nesupunerii cerințelor acestuia, încălcării regulilor de conduita în școală, dar și pentru a-l intimida și a-l înjosi în fața colegilor de școală, profitând de poziția vulnerabilă a elevului nominalizat datorată vârstei minore, manifestând atitudine disprețuitoare, de subestimare și diminuare a demnității umane a victimei, ilegal a utilizat violență psihică în privința minorului Dumitru Rudic exprimată prin interzicerea alimentării acestuia în cantina școlii, provocându-i suferințe psihice, prin ce i-a cauzat sentimente de anxietate, frică și inferioritate, umilindu-i demnitatea, acțiuni ilegale care în sine reprezintă acțiuni de tortura.

Au mai susținut că, acțiunile lui XXXX XXXX au fost încadrate juridic, în temeiul prevederilor art. XX/1 alin.(X) lit. X), X) din Codul penal (abrogat prin Legea nr. 252 din 08 noiembrie 2012 privind modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 21 decembrie 2012 prin publicarea în Monitorul Oficial Nr. 263-269 art. 855).

Astfel, au indicat că în perioada cuprinsă între anul 2011 și 2018, Statul Republica Moldova nu a întreprins măsuri pentru investigarea și tragerea la răspundere a lui XXX XXXXX pentru infracțiunea comisă. În acest sens a avut loc violarea articolelor 3 și 6 CEDO.

La fel, au menționat că, urmărirea penală și judecarea cauzei a fost tergiversată, fiind emisă sentință de încetare a procesului penal abia la 12 iulie 2021, cu toate că inculpatul a decedat la 02 decembrie 2020.

Astfel, au considerat că, în conexiunea celor relatate, reieșind din perioada desfășurării urmăririi penale și judecării cauzei de aproximativ 10 ani, de atitudinea părților, de complexitatea, precum și miza (interesul) pentru reclamant se conchide că cerința cu privire la constatarea încălcării dreptului reclamantului la un termen rezonabil al procesului prevăzut de articolul 6 § 1 al Convenției, nu a fost respectată, aspect care generează constatarea acestei încălcări.

Drept urmare, au solicitat constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale, încasarea prejudiciului material în mărime de 15000 de lei, cheltuieli pentru asistența medicală în mărime de 50000 de lei și încasarea prejudiciului moral în mărime de 300000 de lei.

Prin hotărârea din 29 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Dumitru Rudic, ca fiind neîntemeiată (f.d.92).

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 20 iulie 2022, Dumitru Rudic a

depus cerere de apel nemotivat (f.d.95), iar, la 07 decembrie 2022, a depus motivarea apelului, împotriva hotărârii din 29 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Rudic Dumitru și s-a menținut fără modificări hotărârea din 29 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.125; 126/136).

Pentru a decide astfel, instanța de apel, analizând normele legale relevante și aplicabile cazului dedus judecării în coraport cu probatoriul administrat la dosarul cauzei a reținut că, hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, iar argumentele apelantului neîntemeiate, deoarece odată identificată perioada de referință, aprecierea rezonabilității timpului procedurilor se face potrivit următoarelor criterii - miza pentru reclamant; comportamentul părților în proces și complexitatea cauzei.

A mai conchis instanța de apel că, perioada de referință în speța dată, nu depășește limita rezonabilității, deoarece aflarea dosarului în prima instanță timp de 2 ani, s-a datorat conduitei părților, neprezența acestora selectivă în ședințele de judecată, precum și intervenirea stării de sănătate a inculpatului.

La fel, instanța de apel a reținut că potrivit informației prezentate de adjunctul-interimar al procurorului-șef al PCCOCS, Sergiu Brigai, la faza de urmărire penală reprezentantul părții vătămate minore Dumitru Rudic nu a depus acțiune civilă. Iar, din conținutul sentinței din 12 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani de încetare a procesului penal privind învinuirea lui Igori Sandler, în legătură cu decesul inculpatului, a constatat că reprezentantul părții vătămate Rudic Dumitru a înaintat acțiune civilă, care a fost lăsată fără soluționare, dar având dreptul de a o intenta separat în ordinea procedurii civile, fapt ce nu sa întâmplat (f.d.8, verso).

În acest sens, instanța de apel a ținut se menționeze că, Convenția Europeană la art.6§1 statuează că orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent și imparțial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa.

Or, în materia pretinselor violări a duratei procedurilor penale victima unei infracțiuni, la caz, Dumitru Rudic, poate pretinde durata nerezonabilă a procedurilor penale în legătură cu imposibilitatea soluționării aspectului civil și, anume, examinarea excesiv de lungă a acțiunii sale civile în cadrul procedurilor penale. Astfel, la caz nu se constată ca reclamantul/apelant să fi înaintat vre-o acțiune civilă în acest sens.

De asemenea, instanța de apel a conchis în speță, că termenul rezonabil de examinare a cauzei penale nu se reduce la durata anumită de examinare, termenul rezonabil urmând a fi determinat de conglomeratul tuturor circumstanțelor pricinii, descrise anterior de instanță. Or, după cum a fost indicat, celeritatea urmează a fi determinată pentru fiecare caz în parte, iar judecătorul, examinând procesele penale, în situația depășirii termenului prevăzut de lege, urmează să determine care aspecte și criterii sunt determinante în fiecare caz separat.

În acest context, instanța de apel a accentuat că, în cadrul procedurilor penale instanța de judecată urmează, întâi de toate, să asigure învinuitului/inculpatului dreptul și posibilitatea de a se apăra cu utilizarea tuturor metodelor și modalităților legale posibile, pentru a evita riscul de a îngrați dreptul persoanei acuzate de a beneficia de

un proces corect, egal și echitabil.

Astfel, instanța de apel a notat că, în cadrul procedurilor penale instanța de judecată, în cazul existenței riscului de a îngrădi dreptul persoanei acuzate la apărare, riscul de a-l priva de posibilitatea administrării probelor și de utilizare a tuturor căilor și metodelor legale pentru demonstrarea nevinovăției sale, în detrimentul asigurării termenului restrâns și asigurării respectării termenului rezonabil de examinare a cauzei, instanța este obligată de a asigura dreptul acuzatului la un proces corect, echitabil și obiectiv, adică, primordial și prioritară este asigurarea dreptului la apărare și la un proces echitabil, chiar și existând riscul ca procedura să deruleze o perioadă mai îndelungată.

Cât privește comportamentul instanței de judecată, instanța de apel a reținut, că instanța a dat dovadă de o diligență corespunzătoare, or, odată ce participanții procesului au cerut să dispună pe măsură de realizarea drepturilor lor procedurale prevăzute de Codul de procedură penală, iar, instanța de judecată, deținând obligația pozitivă de a nu împiedica și respectiv de a crea condiții egale pentru toți participanții în proces pentru realizarea deplină a acestor drepturi, pornind de la respectarea principiului egalității armelor.

În acest sens, instanța de apel a ținut să accentueze, că garantarea și asigurarea dreptului la un proces echitabil, consfințit de art. 6 CEDO și art. 20 din Constituția RM, nu se limitează la examinarea în anumiți termeni a cauzelor, urmând a fi îndeplinite și alte exigențe, cum sunt legalitatea, disponibilitatea și egalitatea în drepturi a părților procesului, contradictorialitatea și, după caz, publicitatea procesului. Or, încălcarea respectivelor principii, doar pentru a asigura sau a obține examinarea cauzei și pronunțarea actului judecătoresc în limitele unui termen prevăzut de lege, va avea un impact mult mai grav și distructibil în sensul asigurării și garantării unui proces echitabil justițiabilului, deoarece simpla examinare a cauzei nu constituie în sine și nu garantează respectarea și îndeplinirea exigențelor impuse pentru procesul echitabil, examinarea fiind doar un element sau aspect al acestui proces.

Subsecvent, instanța de apel a făcut referire și la jurisprudența CtEDO, care statuează că, indiferent de aspectele particulare ale speței deferite spre soluționare, Curtea examinează durata termenului rezonabil în totalitatea acestuia, adică luând în considerare ansamblul procedurii litigioase în fața tuturor instanțelor și gradelor de jurisdicție, pe când pretențiile apelantului/reclamant Rudic Dumitru au ca obiect doar examinarea, cu depășirea termenului legal a procesului penal, partea oponentă demonstrând că examinarea îndelungată s-a datorat comportamentului părților.

În această ordine de idei, instanța de apel a relevat că, în situația în care dispozițiile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 se fundamentează pe înaltele standarde recunoscute și elaborate în cadrul Consiliului Europei, estimarea pretensei încălcări a dreptului de a fi judecat într-un termen rezonabil implicând aplicabilitatea criteriilor speciale prevăzute de jurisprudența CEDO, adică, după cum a fost indicat anterior - complexitatea cauzei, conduita părților în proces, conduita autorităților naționale competente, importanța cauzei și miza pentru cei interesați.

La acest capitol, instanța de apel a reținut că, din probatoriul administrat de părți instanța nu a stabilit admiterea abaterilor, erorilor sau situațiilor de stagnare și inacțiune admise de instanțele de judecată sesizate cu acțiunea formulată de Dumitru Rudic, iar termenul în care a fost examinată cauza penală s-a datorat și a rezultat exclusiv din comportamentul părților.

În concluzie, instanța de apel a reiterat ca fiind justă concluzia primei instanțe, privind respingerea pretenției reclamantului/apelant Rudic Dumitru de constatare încălcării termenului rezonabil la examinarea cauzei penale privind învinuirea lui XX XXX, învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele XX/1 din Codul penal (în redacția legii din 24 martie 1961), art. XX/1 alin. (X) lit. X), X) și art. XX/1 alin. (X) lit. X), X), X) din Codul penal, iar, în cererea de apel ultimul nu a invocat și prezentat probe, motive și situații ce ar răsturna situația și ar fi determinante pentru a combate motivării instanței de fond. Or, apelantul în cererea de apel a reiterat poziția și motivația sa din cererea de chemare în judecată, practic limitându-se la faptul încălcării de către prima instanță a termenului rezonabil de examinare a cauzei penale.

Sub alt aspect, instanța de apel a menționat că simplul fapt invocat de reclamant în cadrul procedurii judiciare anterioare a fost depășit, în lipsa unor temeuri obiective, termenul rezonabil de examinare a cauzei penale nu echivalează automat și necondiționat cu existența unei astfel de încălcări admise de instanțele naționale.

Cu privire la soluția de respingere a pretenției de bază, privind constatarea încălcării termenului rezonabil de examinare a cauzei penale, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a decis respingerea și celorlalte pretenții privind obligarea statului la plata despăgubirilor de ordin material și moral, pretins a fi suportate de către reclamantul/apelant în actuala pricină. Or, aceste pretenții derivă din pretenția principală și urmează aceeași soartă, ca și soarta pretenției de bază, adică respingerea acestora, ca fiind neîntemeiate.

În concluzie instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a stabilit starea de fapt, corect a identificat și aplicat cadrul legal pertinent, adoptând în acest sens o hotărâre judecătorească întemeiată și conformă Legii.

Drept consecință și, deoarece argumentele apelantului sunt combătute integral prin concluziile indicate supra, instanța de apel a ajuns la concluzia de a respinge apelul declarat de către Dumitru Rudic și a menține hotărârea primei instanțe, deoarece a fost adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, cu verificarea și aprecierea probelor administrate în conformitate cu cerințele art. 130 din Codul de procedură civilă, iar, motivele indicate de apelant în cererea de apel fiind declarative, reducându-se doar la critica subiectivă a hotărârii contestate.

La 23 februarie 2023, Dumitru Rudic a declarat recurs împotriva deciziei din 23 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și în instanța de apel, suplimentar invocându-se că decizia Curții de Apel Chișinău este neîntemeiată și ilegală, prin faptul că atâta timp cât de la momentul comiterii infracțiunilor incriminate și până la o hotărâre definitivă a instanței a durat mai bine de 11 ani. Or, statul nu are obligația numai de a investiga infracțiunile dar și a preîntâmpina, preveni și investiga la timp aceste infracțiuni.

Prin urmare, a considerat că, instanțele de judecată ierarhic inferioare au interpretat eronat legea. Mai mult ca atât, o satisfacție echitabilă în cadrul procedurilor naționale efectivă pentru pararea prejudiciului, în cazul în care inculpatul a decedat și procesul penal încetat (fără ca instanța să se pronunțe asupra vinovăției inculpatului decedat), nu este reglementată de legislația națională sau cel puțin nu ar fi una efectivă.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 24 ianuarie 2023 (f.d.125).

Totodată, din conținutul scrisorii de expediere a actului judecătoresc nr.2468 (f.d. 137), rezultă că, la 23 martie 2023, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa apelantului, prin intermediul oficiului poștal, copia deciziei integrale din 24 ianuarie 2024, însă, date privind recepționarea acesteia lipsesc la dosar.

Astfel, recursul declarat de către Dumitru Rudnic, la 23 februarie 2023, împotriva deciziei din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, anterior recepționării copiei deciziei contestate, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

La 05 aprilie 2023, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, a expediat în adresa intimatului Ministerului Justiției al RM, precum și în adresa intervenientului accesoriu Procuratura Generală a RM, copia recursului declarat de către Dimitri Rudic, împotriva deciziei din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.143).

Deși, la 10 aprilie 2023, Ministerului Justiției al RM, precum și Procuratura Generală a RM, au recepționat copia recursului declarat de către Dimitri Rudic, împotriva deciziei din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f.d. 145/146), ultimii nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe, prin care să-și expună opinia referitor la recursul depus de către Dimitri Rudic.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Recursul declarat de către Dumitru Rudic, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Dumitru Rudic, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

Din analiza recursului declarat rezultă că, Dumitru Rudic, a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data de 23 februarie 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurentul a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, potrivit căruia se considera că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat eronat legea, însă, instanța de recurs nu a stabilit că instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurentul a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, normă citată supra, nu a stabilit interpretarea în mod eronat a legii de către instanța judecătorească.

În context, Completul de judecată constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat de către Dumitru Rudic, nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Dumitru Rudic, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art.433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Dumitru Rudic, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc